

Dr. Ignas Urbonas

LIETUVOS KRIKŠTAS NAUJŲ ISTORINIŲ ŠALTINIŲ ŠVIESOJE

Lietuvos istorijos ir istorikų problema yra ta, kad mūsų istoriniai šaltiniai yra parašyti mūsų kaimynų – rusų, vokiečių ir lenkų, kurie visi trys turėjo ir turi savo politinius tikslus Lietuvos atžvilgiu. Todėl jų parašytų šaltinių datos, faktai yra teisingi, bet tų faktų interpretacija, aiškinimas – turinys dažnai yra tendencingi ir tarnaujantieji jų politiniams tikslams.

Čikagoje gyvenęs istorinių šaltinių tyrinėtojas Jonas Dainauskas neseniai paskelbė iš Lenkijos gautus istorinius šaltinius "Mūsų vyčio" žurnale. Apie juos čia ir norime pasisakyti plačiau, ypačiai apie du iš jų, kurie liečia mūsų spaudoje diskutuojamą klausimą – Lietuvos krikštą.

Nauji istoriniai šaltiniai

(Jonas Dainauskas, "Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387 metai", "Mūsų vytis", 1986, 2. Chicago, ILL., USA).

Iš ten paskelbtų dokumentų mums įdomiausi šiuo metu yra – Dluogošo "Kronika" ir Jogailos "Itinerarium". Dluogošo "Kronika" nėra naujas šaltinis, bet jį čia prisiminsime, kad būtų aiškiau suprantamas visai mums naujas šaltinis – Jogailos "Itinerarium".

Jonas Dluogošas parašė 12 tomų lotynų kalba Lenkijos istoriją "Historia Poloniae". Dabar šis veikalas vadinamas "Annales seu cronicae incliti regni Poloniae" (Šlovingos lenkų karalystės metraščiai arba kronikos). Šios istorijos X tomo "1387 m. žinių" I skyrius liečia Lietuvos krikštą. Cituojame šio skyriaus pradines kelias eilutes: "Wladislaux rex cum Hedvigi regina in Lithuaniam vadit et idolis confractis omnes gentes baptisat, donans illis vestes ex Polonia adductos; cui Urbanus sextus papa eo nomine gratias agit". (Mūsų vytis, p.1.). Lietuviškame vertime: "Karalius Valdislovas su karaliene Jadvyga vyksta į Lietuvą ir sudaužęs stabus visus žmones (visą tautą) krikštija, duodamas jiems iš Lenkijos atgabentus drabužius; popiežius Urbonas šeštasis už tai jam pareiškia padėką" (t.p.)

Jonas Dainauskas pateikia ištiesai viso to skyriaus lotyniškąjį (originalų) tekstą. Dluogošas Jame vaizdžiai aprašo, kaip Jogaila 1387 m. su Jadvyga, dideliu būriu didikų, vyskupų bei kunigų, atvykęs į Lietuvą, ją krikštija. Krikštijama būriais, duodant tą patį vardą visam būriui, Jadvyga dalina iš Lenkijos atvežtus vilnonius drabužius – "grubiais skarmalais"



Dalis seselių dalyvavusių kunigų ir seselės Carolinos jubiliejiniuose pietuose. Iš kairės: Seselė Bernarda - Morumbi mokyklos vedėja, seselė Hilda - provincijolė ir seselė Marija - V. Zelinės seselių namų viršininkė

Nuotr. P. Rukšio

apsirengusiems lietuviams. Naikinami "Amžinosios ugnies" aukurai, iškertamos šventos girios, užmušami namuose gyvatės ir žalčiai...

Šią Dluogošo istoriją lenkų istorikai kaip šv. Raštą kartoja jau 600 metų iki mūsų dienų. Kartoja ją ir lietuviai istorikai, nes kitų šaltinių neturint nėra ir kito pasirinkimo.

Jogailos "Itinerarium"

Lenkų istorikų surinkti ir Lenkijos mokslo akademijos išleisti dokumentai: "Antoni Gąsiorowski, Itinerarium Krola Wladyslawa Jagielly 1386-1434, Warszawa, 1972". Šie dokumentai mums yra visai nauji ir labai svarbūs Lietuvos krikšto klausimą nagrinėjant. Juose yra surašyta, kur ir kada Jogaila buvo, ką jis ten veikė ir kas jį lydėjo. Šie dokumentai rodo, kad Jogaila į Lietuvą (Vilnių) 1387 m. atvyko vasario 17 d. ("Pelenų diena" kaip mini ir Dluogošas) ir buvo Vilniuje tik penkis dienas, iki vasario 22 d. Jogailos į Vilnių nelydėjo – nei karalienė Jadvyga (ji niekad Lietuvoje ir nebuvo), nei vyskupai, nei kunigai, o tik eiliniai palydovai. Pasirodo, Lietuvos masinio krikšto, kaip rašo Dluogošas, nebuvo ir, aišku, negalėjo būti žiemą vasario mėnesį. Tomis dienomis Jogaila Vilniuje tik paskelbė tris privilegijas a. 1387.II.17 apie steigiamos Vilniaus vyskupijos aprūpinimą; b. 1387.II.20 privilegija Lietuvos bajorams; c. 1387.II.22 apie oficialų katalikybės rėmimą Lietuvoje (Op. cit.p.8).

Dluogošas 40 metų po Jogailos mirties pradėjęs rašyti apie Lietuvos krikštą ir šių trijų Jogailos "privilegijų" sukūrė pa-

sakojimą apie Lietuvos krikštą Lenkijos garbei. Jogaila savo 3-je privilegijoje 1387.II.22 nieko nemini apie pagonių krikštą, o tik įsako priimti kat. religijos primatą Lietuvos valstybėje. Tai atrodo, kad tuo metu Lietuvoje krikščionybė jau daug maž buvo žinoma, ir Lietuva jau gal nebuvo taip labai pagoniška, kaip Dluogošas rašo, Jogaila savo "privilegijoj" mini ir katalikų Šv. Mikalojaus šventovę Vilniuje, o lenkų istorikas prof. dr. Jerzy Ochmanski nurodo, kad Vilniuje apie tą laiką jau buvo 6 katalikų šventovės ir 12 ortodoksų cerkvių ("Dawna Litwa", 1982). Be to, visa rytų Lietuvos dalis buvo ortodoksiška. Pagaliau ir paties Jogailos motina Julijona buvo ortodoksė. (Yra istorikų, kurie mano, kad ir Jogaila buvo motinos ortodoksiškai pakrikštytas daug anksčiau).

Lietuva nebuvo tokia ir tamsi, kaip ją vaizduoja Dluogošas. Burgundijos riteris, Britanijos pasiuntinys Ghillebert de Lannoy, kuris 1413-14 m. lankėsi Lietuvoje, yra palikęs kelionių dienyną, kuriame rašo: "Karaliaus dvaras Lietuvos sostinėje, vardu Vilnius, savo puikumu buvo nepaprastas. Trakų pilis saloje, ją lyginant su Vakarų Europos pilimis, buvo moderniausia. O Vytauto dvaro moterys buvo apsirengusios visai panašiai kaip Prancūzijos Pikardijos moterys" (Op.cit. p.27).

Jogailos "Itinerarium" taip pat rodo, kad Jogaila 1387 m. dar buvo Lietuvoje trumpai sustojęs 1387.III.22 Merkinėje ir 1387.IV.28 – kažkur Lietuvos miškuose medžiojo, bet tie trumpi (keiių dienų) apsilankymai nieko bendro su krikštu neturėjo.

(Tęsinys sekanciam numery)

SEMANARIO MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 300,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz. 20,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 5,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 500,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDOS

Dėkojame už auką

1986 m. pavasarį, atlikęs bausmę Vilniaus saugumo izoliatoriuje bei tremtį Parabelyje, į laisvę sugrįžo Julius SASNAUSKAS. Po 6-5 metų trukusios nelaisvės J. SASNAUSKAS į Lietuvą grįžo nepalūžęs. Šiuo metu jis gyvena ir dirba Vilniuje.

Lapkričio 3 d., atlikusi 4 metų bausmę Mordovijos griežto režimo moterų lageryje, sugrįžo Jadvyga BIELIAUSKIENĖ. Dėl blogos sveikatos ir malonės prašymo, kuri sovietiniams valdininkams parašė jos sūnus Žilvinas BIELIAUSKAS, jai buvo panaikinta teismo metu paskirta 3 metų tremtis. Grįžusi J. BIELIAUSKIENĖ apsigyveno Vilniuje.

Lapkričio 12 d., iš Orienburgo srities, Čaškano lagerio, atlikęs 2 metų bausmę, į laisvę buvo paleistas Romas ŽEMAITIS. Bausmę jis atliko tarp kriminalinių nusikaltėlių, ypatingai sunkiose sąlygose ir labai jauname amžiuje, teturėdamas 18-20 metų.

Tikintieji su dideliu džiaugsmu ir dėkingumu sutiko iš sovietinių lagerių Tėvynėn grįžusius sąžinės belaisvius.

J. BIELIAUSKIENĖS, J. SASNAUSKO, R. ŽEMAIČIO ant Bažnyčios ir Tėvynės aukuro sudėta auka, tai įrodymas, kad ir kalėjimų košmare įmanoma nepalūžti dvasia, neprekiuoti idėjomis, kad dvasia gali ir privalo nenusilenkti smurtui, tai garantija, kad Bažnyčia ir tauta nenugalima, kol turi aukai pasiryžusių sūnų ir dukterų.

Vėl užpildinėjami kunigai...

1986 m. spalio 17 d. naktį buvo užpultas ir sunkiai sužalotas Pušaloto klebonas kun. Albinas PIPIRAS (61 m. amžiaus).

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

Kiek anksčiau kun. A. PIPIRAS nežinomų piktadarių buvo šantažuojamas telefonu. Rugpiūčio mėnesį dienos metu į Pušalotų parapijos kleboniją, išplėšę langą, buvo įlindę 3 vyrai ir moteris, vienas vyrų su savimi turėjo revolverį, ir tik gretimame kambaryje pastebėję daugiau žmonių, įsibrovėliai pabėgo. Apie įvykį buvo pranešta Pasvalio rajono milicija, deja... ji rimtai nereagavo. Maždaug savaitę laiko prieš spalio 17 d. užpuolimą buvo nunuodytas kleboniją saugojęs šuo.

Spalio 17 d. naktį klebonijoje nakvojo 4 žmonės: klebonas A. PIPIRAS, 10 metų giminaitis – klebono krikštasūnis, 80 metų ligonė senutė – klebono teta ir zakristijonas Rimutis KUDARAUSKAS. Žudikas, nuo gatvės pusės išplėšęs langą, įsibrovė į kambarį, kuriame miegojo mažametis kunigo giminaitis, įsakes berniukui užsikloti galvą ir ramiai gulėti, įsilaužė į sekantį kambarį, kur miegojo R. KUDARAUSKAS. Jis buvo sumuštas ir smūgiu į galvą apsvaigintas, kambaryje rasta klanas kraujo. Kun. A. PIPIRAS, gretimuose kambariuose išgirdęs triukšmą, uždegė šviesą ir prieš save išvydo maskiruote prisidengusį vyrą, vienoj rankoj laikantį peilį, o kitoj virtuvinį kirvuką mėšai kapoti. Kun. A. PIPIRAS nuplėšė įsibrovėlio veidą dengiančią maskiruotę. Užpuolikas kirvuko smūgiu galvon kelis kartus partrenkė ir sužalojo kunigą. Vos gyvas – smarkiai nukraujavęs, sulaužyti galvos kaulu, išnarinta dešine ranka kun. A. PIPIRAS buvo įmestas į rūšį. Kurį laiką, beatsigaunantį R. KUDARAUSKĄ iš naujo apsvaigindamas smūgiu į galvą, klebonijoje šeimininkavo žudikas. Galiausiai suradęs 1500 rb. pasiėmęs kelis magnetofonus, pats apiplovė sukruvintą R. KUDARAUSKĄ, rankšluosčiu aprižo žaizdą ir įsakė klebono mašina nuvežti jį į

Klaipėdą, patį rankoj laikė peilį ir kirvį, kuriais nuolat grasino. Iš Klaipėdos įsakė važiuoti į Kauną. Kelyje išgėręs per daug alkoholio, žudikas užmigo. Likus 2 km. kelio iki Šilalės, pasibaigė benzinas. R. KUDARAUSKAS susistabdė pravažiuojančią mašiną ir paprašė nuvežti jį į artimiausią milicijos skyrių. Atvykusi milicija girtam žudikui uždėjo antrankius. Paašikėjo, jog tai gruzinas Aleksandras GALAŠVILIS, savo laiku Gruzijoje baigęs milicijos mokyklą.

Spalio 17 d. rytą tikintieji nesulaukę pamaldoms savo klebono A. PIPIRO, atėjo į kleboniją jo jieskoti. Kunigą rado 4 valandas išbubusį rūsyje, sunkiai sužalotą. Panevėžio ligoninėje jam buvo padaryta galvos operacija, kuri truko 4 valandas. Po operacijos kun. A. PIPIRAS kelias dienas neatgavo sąmonės. Kai atgavo sąmonę, kun. A. PIPIRO sveikatos būklė pradėjo gerėti.

Apiplėšimo aplinkybės tiriamos...

Spalio 16 d. vakare Pušaloto gyventojai pastebėjo apie kleboniją vaikščiojančius nepažįstamus asmenis. Neaiškumų, kelia tai, jog spalio 17 d. rytą milicijos darbuotojai ir Pasvalio rajono prokuroras kleboniją apžiūrėjo vieni, ir, tik žmonėms pradėjus reikalauti, buvo apiformuoti kviestiniai asmenys. Mažametis klebono giminaitis tvirtina, kad apiplėšimo naktį, kai A. GALAŠVILIS įsilaužė į jo kambarį, jis matęs nuo lango nubėgant tris rūkančius vyrus; senutė teigia, kad žudikui pasitraukus iš klebonijos, po kelių minučių nuvažiavo mašina, tą naktį stovėjusi netoli klebonijos; kun. A. PIPIRAS taip pat girdėjęs už lango kalbančius žmones.

Spalio 23 d. minėtus įvykius trumpai aprašė Pasvalio rajoninis laikraštis "Darbas". Straipsnyje prokuroras S. BIETKIS rašo: "Dėl savanaudiškų paskatų savo namuose iš spalio 16 d. į 17 d. buvo užpultas Pušaloto miesto gyventojas Albinas PIPIRAS. A. PIPIRAS sunkiai sužalotas, Rimutos KUDARAUSKAS lengvai sužalotas. Padedant visuomenei, užpuolikas tą pačią dieną buvo sulaikytas. Nustatyta, kad užpuolimą, turint tikslą užvaldyti asmeninį piliečio turta, padarė 29 m amžiaus gruzinų tautybės pilietis Aleksandras GALAŠVILIS, gyvenantis Kaliningrado srityje; niekur nedirbantis. Turimais duomenimis A. PIPIRO namus jis užpuolė vienas".

Iš "LKB Kronikos" 1986 m. 72 nr.

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

STASYS YLA

Valančiaus tipo vadas

Arkiv. Jurgio Matulaičio
vieta atgimstančioj tautoj
(Tešinyš)

Matulaičio ingresas į Vilniaus vyskupų sostą buvo atliktas dar tais pačiais metais gruodžio 8 d.

Šis faktas duoda progos grįžti prie Matulaičio asmens ir iškelti klausimą, kuo gi jis buvo pranašus ir kokio tipo lietuvis jis pasirodė?

MORALINĖ ASMENYBĖ IR LIETUVYBĖ

Pirmas klausimas, kurį iškėlė pati Lietuvos Taryba, buvo šis: ar Matulaitis, ilgai išbuvęs Lenkuose, galės būti geras lietuvis patrijotas vyskupas? Tarybos nariai jo arčiau nepažino, išskyrus Tarybos vicepirmininką Justiną Staugaitį. Šis ilgokai vargęs, kol įtikinęs tarybininkus šia prasme (plg. Arkiv. J. Matulevičius, toliau trumpinama AJM, Marijampolė 1933, 89).

Ilgokai už Lietuvos ribų buvo išbuvęs ir dr. Basanavičius, nūnai Tarybos narys, tačiau savo lietuviškumą jis įrodė "Aušra" ir kitais savo raštais. Matulaitis buvo ne rašto žmogus, o veiklos, ir šia veikla nesiskardeno. Jo lietuviškumą reikėjo atsekti ir įžvelgti gilesne prasme, kaip tai padarė A. Smetona. Jau tapęs antru kartu Lietuvos prezidentu, Smetona pavadino Matulaitį "didesniu lietuviu, nekaip kam gali atrodyti" ir būtent — dėl jo plačios, visuotinės religinės bei moralinės veiklos, skirtos savo tautai. Smetona jautė, jog tautai reikia stiprių moralinių vadų ir tokį vadą jis atpažino Matulaičio asmenyje. "Jei Lietuva eis tuo (Matulaičio rodomu) keliu, ji išliks nepriklausoma, nes nepriklausomybės pamato reikia ieškoti tyroje lietuvių sieloje" (AJM, 66). Šiuo savo įžvalgumu Smetona pasirodė, gal būt, didesnis krikščionis lietuvis, negu kai kam tada galėjo atrodyti.

Matulaitis, kaip "didžiausia ir skaisčiausia asmenybė" (Lietuva 1927. II. 2), tuoj po savo mirties buvo skiriamas altoriaus garbei. Apie tai buvo ne tik plačiai kalbama, bet ir rašoma, kol pagaliau buvo pradėtas jo beatifikacijos procesas Romoje. Ne labai patikimas (bent pradžioje) kandidatas į Lietuvos sostinės vyskupus, pagaliau tapo visų pripažintu kandidatu į šventuosius. Ši aplinkybė, sakytume, vėl atskiria Matulaitį nuo mūsų ir jį savotiškai uždaro mūsų dėmesiui kitais atžvilgiais. Kur gi ir kaip išaugo jo šventumas — ar uždaroj vienuolyno celėj bei vyskupo — kankinio soste? Kur gi slypi jo tikrosios šaknys Lietuvos gyvenime, kur jo veiklos mostas?

MEDITACIJOS

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

□ A — Nepasisekė Liuciferiui... Toks angelas. Su tokiu nuostabiu vardu ir pareigom — Šviesos Nešėjas. Ir būti kaip Dievas — paties Dievo duota sąjone, ir Šviesą nešti — koks gurbingas pašaukimas. Labai svarbus beje: kad šviestum, reikia šviesiam būti, kad greta Dievo atsistotum, reikia mylėti. Reikia Sūnui ar Šventajai Dvasiai būti. O ne velniui, kuris užgimsta tada, kai gimsta melas: "Aš esu Dievas" (tai kadgi ne Dievas tu!); kai gimsta antras melas: "Būsime dievai" (o kodėl tu nepasakei atvirai ir tiesiai: "Būsime tokie, kaip aš, — velniai"? — Nepeklause, nesusižavėję būtų? Matyt, žavėtis tavimi nér ko.).

Kitaip buvo Marijai. Ji buvo totališkai pasisukus į Dievą, paprasta ir kilni, ir Dievo saugoma, išpuošta, apdovanota. Kur susijungė į viena žmogaus pastangos ir Dievo malonė. Visur — kūne ir sieloje — ir visam laikui. Nuo pradžios iki galo:

Nazarete — Betliejuje — ant Kalvarijos kalno — priimant — išleidžiant — palydint — sutinkant Sūnų — prakartėly — po Kryžium — prisikūlus (Jai Jis ir nebuvo miręs nė sekundei),

Žaviai išėjo Marijai — P U I K I A J A I:
per Ją atėjo žemén Dievas.

□ B — Žmogaus pirštai — į save palenkti, ir žmogaus noras turėti — prigimtinis. Ir Dievas talentą — nors vieną — davė kiekvienam, tikrai laukdamas dar d šimties uždirbtų Gimsta žmogus nuogas, bet prie jo lopšio visi ateina su dovanomis ir linkėjimais. Ir tokiam, kuris pradeda gyventi iš savo penkių pirštų, kiekvienas jaučia pareigą ką nors duoti gyvenimo pradžiai. Myli Viešpats ir beturčius, bet kiekvienam į rankas ir į širdį pasižiūrės: su koku turtu tu pas mane ateini?

Todėl būkite G O D Ū S, tikintys žmonės. Stenkitės turėti savo šeimą ir draugų būrį, sugebančias rankas ir savos duonos, savus namus ir būkite reikalingi žmonėms. Turėkite drąsos išsikirti iš minios ir susitikti su Dievu, daug žinių ir savo nuomonę, šaknis savo tautoj ir sparnus piatyn, sveiką kūną ir dar sveikesnę dvasią, visa, kas reikalinga, ir — jokio balasto, viską, kas laisvą padaro, ir — jokių pančių. pasitikėjimą savim ir pasidavimą Dievo palaimai.

Būkime G O D Ū S.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2 - Vila



COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

S. André

LIETUVIAI PASAULYJE

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS KULTŪROS KONGRESAS

Jis įvyks Kanados Toronte 1988 metų birželio 25-27 dienomis.

Po ilgokos pertraukos (paskutinis kultūros kongresas įvyko Čikagoje 1956 m. birželio 30 d.) iškilo reikalas rengti kultūros kongresą visos lietuvių išėivijos mastu. Nors Čikagoje vietoj kongresu buvo rengiami mokslo bei kūrybos simpoziumai, bet jie nei savo apimtimi, nei tikslu negali atstoti kultūros kongresu, kuriuose apžvelgiamas nueitas kelias ir sprendžiami dabarties bei ateities kultūrinės veiklos rūpesčiai.

Būsimasis kultūros kongresas numatytas 1988 metų birželio 25-27 d.d. Toronte. Jį rengia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sudarytoji kultūros komisija, pirmininkaujama Mildos Lenkauskienės. Šios komisijos iniciatyva 1987 m. sausio 24-25 d.d. Toronte įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo: PLB valdybos pirm. V. Kamantas, kultūros komisijos pirm. M. Lenkauskienė, Kanados LB krašto valdybos pirm. Alg. Pacevičius, KLB vicepirm. V. Bireta ir J. Kuraitė-Lasienė. KLB kultūros komisijos pirm. R. Kurienė, JAV LB valdybos pirm. A. Gečys, JAV LB kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė, kultūros kongreso finansinės tautos vadovas dr. A. Razma. Toks gausus pasitarimų dalyviu skaičius buvo dar ir dėl to, kad buvo svarstomi ir kiti didieji PLB renginiai, būtent PLB seimas, kuris įvyks Toronte 1988 m. birželio 28-30 d.d., ir tautinių šokių šventė Hamiltone – 1988 m. liepos 3 d.

Kodėl kultūros kongresui parinktas Torontas? Į tą klausimą pokalbyje su "TŽ" atstovu M. Lenkauskiene ir V. Kamantas taip pasakė: Esą to kongreso norėjo kiti miestai, kuriuose gyvena gausūs lietuvių telkiniai, bet buvo pasirinktas Torontas, dėl to, kad čia įvyks seniau suplanuotas PLB seimas, o kaimyniniame Hamiltone – tautinių šokių šventė. Be to, norima, kad kultūros kongreso neužgožtų viena kuri didelė lietuvių kolonija ir kad jis būtų visos išėivijos kultūrinių rūpesčių atspindys.

Į klausimą, koks numatomas kultūros kongreso turinys, M. Lenkauskienė atsakė trumpu paaiškinimu. Esą dabar telkiamos įvairios idėjos, sugestijos, kurios kristalizuosis artimoje ateityje. Bet jau dabar planuojama visų pirma apžvelgti kultūrinę keturių dešimtmečių veiklą išėivijoje, kritiškai ją įvertinti ir mesti žvilgsnį į ateitį, apsvarstyti kultūrinių ryšių galimybes su okupuota Lietuva, neatsisakant savo pozicijų, aiškintis išėivijos kultūrinių vertybiu integraciją į bendrą tautos lobyną ir pan. Pagal tą būsią kviečiami paskaitininkai ir seminaru vadovai.

Ar bus ribojamasi teorinėmis paskaitomis? Ne, – aiškino M. Lenkauskienė. Numatoma ir praktinė dalis, būtent kultūrinių bei kūrybinių grupiu veiklos seminarai, kultūrinių-kūrybinių grupiu suvažiavimai. Planuojama ir kūrybinė dalis – tautodailės paroda, literatūros vakaras, koncertas. Tuose renginiuose turėtų atsispindėti naujasi mūsų tautiečių kūrybiniai laimėjimai.

Kas dalyvaus kultūros kongrese? Pasak M. Lenkauskienės, būsią kviečiami: organizaciniai junginiai, paskiri kultūrinių bei kūrėjai, kūrybinių organizacijų valdybu nariai, Lietuvių Bendruomenės kultūrinių reikalų vadovai, komisijos, masinių kultūrinių renginiu organizatoriai, mokslinių organizacijų vadovybės bei nariai.

Atsižvelgiant į tokio plataus masto renginį, sudaromos ar bus sudarytos šios komisijos programos, organizacinė ir lėšų.

Nors tai nebus masinio pobūdžio renginys, tačiau norima, kad kultūros kongresu domėtusi bei jame dalyvautų ir plačioji lietuvių visuomenė – ne tik kultūrinių vertybiu kūrėjai, bet ir jų vartotojai pagal poeto Jono Aiščio mintį: "Kultūrą, tautos kultūrą, kuria ne vien tiesiogiai mokslininkai ir menininkai, bet ir lygia dalimi tie, kurie meno ir mokslo pasigenda, jį priima ir palaiko". P.D.

"Tėviškės Žiburiai"

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

NAUJOS KNYGOS

LIETUVOS GAMTININKO KNYGA

Londono anglų dienraštis The GUARDIAN (III.31) straipsnyje „Birdman of Vilnius“ aprašė Algirdo Knystauto vizitą D. Britanijoje ir jo knyga, kurią neseniai išleido anglų leidykla Century Hutchinson, Londone. Knygos pavadinimas „The Natural History of the USSR“, kaina 14.95 sv.

Knygos autorius yra lankęsis Kanadoje ir JAV, o dabar, savo knygos pristatymui, buvo atvykęs ir į D. Britaniją. Laikraščio korespondentas sako, kad A. Knystautas pristatė knygą Londone sukviestai publikai „bemaž vakarietišku stiliumi“. Daug jis pasakojo kaip Sov. Sąjungos gyventojai rūpinasi gamtos apsauga ir apie „palankias sąlygas socialistinėje valstybėje“ gamtos apsaugai.

Algirdas Knystautas yra gimęs prieš 30 metų Vilniuje, mieste su 40.000 gyventojų (taip sako korespondentas), ir nuo vaikystės jis domėjosi paukščiais. Todėl jo knygoje daug vietos yra skirta paukščiams, kuriuos autorius stebėjo visoje Sov. Sąjungoje. Knygoje daug fotografijų, vaizduojančių Sov. Sąjungos gamtą, jos augmeniją ir gyvūniją. Sprendžiant iš straipsnio, knygoje nemaža taip pat patobulintos sovietinės propagandos.

ALBUMAS APIE LIETUVĄ

Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla drauge su lietuvių bendruomenės kultūros taryba numato išleisti reprezentacinį albumą apie Lietuvą anglų kalba. Tai bus kitataučiams skirtas liuksusinis leidinys, tekstu ir gausiomis fotonuotraukomis supažindinantis su Lietuva. Vaizdinės albumo medžiagos parengimu rūpinasi fotomenininkas Algimantas Kezys, tekstą suredaguoti apsiėmė Mykolas Drunga.

LENKIJA

PUNSKO LIETUVIŲ GIMNAZIJA

Šiais mokslo metais mini savo veiklos trisdešimtmetį. Gimnazija darbą pradėjo 1956-57 mokslo metais, kai Punskan buvo atkelta grupė lietuvių moksleivių. Prieš dešimtį metų gimnazija susilaukė naujų patalpų su sporto sale, bendrabučiu ir biblioteka, turinčia apie 20.000 knygų, kurių pusė yra lietuviškos. Šiais mokslo metais gimnaziją lanko 115 lietuvių moksleivių. Gyveniman ji kasmet išleidžia apie 20 abiturientų.

RESTORANAS


VIKTORAS LUKAVIČIUS
 Savininkas
 Lietuviški ir europietiški valgiai
 MALONUS PATARNAVIMAS
 Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
 SÃO CAETANO DO SUL

CHOPPERIA ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP - PIZZA - QUEIJOS - FRIOS
 RESERVAS PARA FESTAS - MUSICA AO VIVO
 Rua SOLON 1062 - Bom Retiro - Tel. 223-2333

ANTANAS DUTKUS

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

LIETUVIŲ EMIGRACIJOS PAMINĖJIMAS

Pradžia Nr. 29 (1968) 1986 m.
Taša iš Nr. 20 (2005)**"Aušros" Sąjunga baigė veikimą**

Igijusi pasitikėjimą lietuvių tarpe, "Aušros" sąjunga augo nariais ir stiprėjo jaunimo ratelių veiklos iniciatyva. Kolonija iki šiol apsnūdusi, gyvenanti užsidariusi savyje, pajudėjo. Pradėjo reikštis visuomeninio darbo įvairios formos visose kultūrinio gyvenimo srityse. Sekmingai ir sutartinai žengė kultūringų žmonių pavyzdžiu pasirinktu keičiu. Palyginus pirmųjų metų emigracijos gyvenimo sąlygas, aušriečiai trumpu laiku užsirekomendavo kolonijoje teigiamai ir jų garsas nuaidėjo į kaimyninę Argentiją, kur anuo metu dirbo Lietuvos konsularinių darbų – buvo konsulu – J. Skinkis. Susižavėjęs Brazilijos lietuvių, tik ką pradėjusių kurtis, gyvybingumą ir sužinojęs, kad aušriečiai savo planuose ruošiasi statyti "Lietuviškus Namus", tam reikalui atsiuntė "Aušrai" 240 litų auką projektuojamų namų fondui. Aušriečiai, savo ruožtu, suteikė Skinkui "Aušros" sąjungos garbės nario vardą. Kad sustiprinus organizacijos jėgas, K. Uckus perleido Aušros draugijai savo laikraštį "Brazilijos Lietuvj". Atrodo, kad organizacijai dau-



1887 m. emigrantai iš Lietuvos, Kazys ir Ursulė Maciulevičiai, iš Darsuniškių parapijos. Atvykę apsigyveno Rio Grande do Sul estade ir vertėsi ūkininkavimu. Vyras 82 ir žmona 84 m. amžiaus. Nuotrauka daryta 1936 m.

giau nieko netrūko, o reikėjo tik sutartinai veikti lietuviškos bendruomenės naudai. Bet greitai, nepastebimi ženklai, priešingi vėjai pradėjo rodytis sąjungoje, kurių padariniai skaudžiai atsiliepė organizacijai.

"Aušros" sąjungos pirmininku ir laikraščio redaktorium buvo paskirtas J. Stankaitis. Kada, atrodo, viskas taip sklandžiai vystėsi ir organizacijos darbas vyko be jokių prieštaravimų, kai 1927 m. rugsėjo 8 d. pasirodė keletos tautie-

non. Išvažiuodamas viešai per laikraštį atsiveikino su lietuviomis ir atsidėjo visiems su juo dirbusiems ir padėjusiems išsivaduoti iš policijos "globos", primindamas kad "14-kos tautiečių pasirašytas skundas su laiku kolonija įvertins ir padarys atitinkamą sprendimą". Buvęs Lietuvos konsulas, dr. P. Mačiulis, aprašydamas šitą Brazilijos lietuvių gyvenimo epizodą knygoje "Pasaulio Lietuviai", tą "14-os šliužų (tautiečių) nepasmerkė, o tik įžiūrėjo jame, kaip nevertą dėmesio išsišokėlių darbą, nes, kaip visiems žinoma, – sako Mačiulis, – J. Stankaitis niekuomet tuo (komunistu) nėra buvęs. Ar verta į juos kreipti dėmesys, tai kiekvieno asmeninė nuomonė, bet kad tokių "išsišokėlių" Brazilijos lietuvių emigrantų istorijoje turėjome praeity, netrūko jų vélesniais laikais, kaip, taip pat, netrūksta ir šiandieną, minint emigracijos šešiasdešimtmetį.

Po šio nelemto įvykio, "Aušra" smarkiai sušlubavo. Organizacijai vadovauti paskiriamas meno sekcijos pirmininkas J. Šablevičius, o laikraštį redaguoti pasiima J. Ruškys. Pradėjo atkrusti organizacijon įsiterpę jau anksčiau žinomi "veikėjai". Laikraštis paverstas žemės pardavimo bendrovių propagandiniu lapeliu, o pati organizacija patapo tu bendrovių



1928 m. "Aušros" meno sekcija su naujais vadovais. Priešakyje sėdi iš kairės į dešinę: Remeikis, Šablevičius, Ruškys, pavardė nežinoma ir sekcijos pirmininkas Kazys Paukštis.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

čių pasirašytas ir São Paulo saugumo organams įduotas skundas prieš Stankaitį, būk, jis, esąs komunistas ir varas lietuvių tarpe komunistinę propagandą. Po kelių dienų arešto ir ištyrus skundo tikrumą, Stankaitis paleidžiamas laisvėn su sąlyga, kad iki nustatyto laiko apleistų Brazilijos teritoriją. Po tokio valdžios pareizmo, Stankaitis išvyksta Argenti-

BAZAR SVEIKAS

Abrimos uma lojinha de presentes, papeleria, artigos lituanos e religiosos. Venham conhecer-nos.

Muito gratas

Ivany – Ana Beatriz – Silvia – Emilia

RUA DAS ROSEIRAS, Nº 411
VILA BELA

A.A. KUN. JUOZAS VAIŠNORA, MIC

Kovo 18 dienos ryte Romoje, po trijų mėnesių paralyžiaus, ramiai iškeliavo amžinybėn kun. Juozas Vaišnora, Marijonų vienuolijos narys, sulaukęs 82 metus amžiaus.

Velionis, gimęs Puskelnių kaime, prie Marijampolės, su tėvais dar vaikas išvyko Anglijon ir apsigyveno Londono Silvertown priemiestyje. Čia pradėjo lankyti mokyklą. Tačiau po dviejų metų vėl sugrižo su tėvais į Lietuvą, į tą patį Puskelnių kaimą, kur tęsė pradinį mokslą kaimyninėse mokyklose.

1926 m. jis baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją. Tais pačiais metais įstojo į Marijonų vienuoliją. Užbaigęs naujokyną, 1927 m. išvyko į Romą kunigo studijoms. Jas užbaigė 1933 m. filosofijos ir teologijos daktaro laipsniu Angelicum universitete.

Kunigu įšventintas 1932 m., tęsė dar toliau savo studijas, kurias baigęs Romoje kurį laiką ėjo vyresniojo, studentų prefekto ir ekonomo pareigas tarptautinėje Marijonų kolegijoje.

1938 metų pradžioje paskirtas Lietuvos Marijonų provincijolu, drauge buvo Marijonų filosofijos kursų rektorius, kur dėstė Bažnyčios ir Vienuolijos istoriją.

Po visuotinio marijonų suvažiavimo

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

agentūra. "Aušros" ir "Brazilijos Lietuvos" administracinės būstinės iškeliamos iš rua da Moóca (kampas Viscorde da Laguna, šiandieną "organização Sergio") į žemės bendrovių patalpas. "Aušros" vadai pradėjo tarnauti naujiems "ponams", įeina į sceną senieji veikėjai – Kirštainas, Butkus, Valiukas ir kt. Narių tarpe kyla nepaistenkinimas ir bandoma atsispirti organizaciją ardančiai bangai. Tačiau, "Aušros" gyvenimas šuoliais ėjo prie galo. Sustapdomas "Brazilijos Lietuvos", o jo vieton iš anksto buvo ruošiamas ir valdžios parama išleidžiamas naujas laikraštis "Pietų Amerikos Lietuvos" po Valiuko ir Ruškio vadovybe.

Esant tokiai padėčiai, iš griūvančios ir temstančios "Aušros", kuri pirmutinė iškėlė lietuviškos mokyklos reikalavimą, suorganizavo bendro lavinimosi suaugusiems vakarinius kursus, sugebėjo, iš K. Uckaus perimtą, leisti lietuvišką laikraštį, suorganizavo, Aniului ir Šablevičiui vadovaujant, dainos ir scenos mėnėjų būrelius, – liko tik klaidūs šešėliai. 1928 m. pabaigoje "Aušra" užgėso, o jos prieblandoje, persitvarkęs ir įgijęs iš patyrimo naujos gyvybės impulsą, sugrižo į gyvenimą "Susivienijimas Lietuvių Brazilijoje" ir greitai savo veikimu aprėpė skyriais didelę São Paulo lietuvių kolonijos dalį Prasadėjo "Garso" galdynė.

Bus daugiau



(kapitulos) 1939 m. velionis pasiliko provincijolo pavaduotoju.

Rusų okupacijos metu kun. Vaišnora buvo Marijampolės mokytojų seminarijos ir Berniukų gimnazijos kapelionas, drauge šv. Vincento bažnyčios rektorius. Artėjant karo frontui 1944 metais, jis pasitraukė, kaip ir kiti lietuviai, į Vokietiją. Ten ėjo sielovados pareigas Regensburgo ir Landshuto lietuvių stovyklose, vėliau kancleris Lietuvių misijos tarnyboje. Buvo taip pat Lietuvių Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis, dirbo UNRRA ir IRO kultūrinių bei religinių reikalų skyriuje.

1950 metų pradžioje velionis išvyko į Romą. Centriniam name iš pradžių ėjo ekonomo pareigas, vėliau generalinio tarėjo, gen. prokuratoriaus bei postulatoriaus, tai yra šventumo bylų vedėjo pareigas. Ypatingai daug darbo ir rūpesčių turėjo beveik per 20 metų, ruošdamas kelią į šventumo garbę arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Jis troško dar priklaupiti prieš palaikintą šiuo metų birželio 28 d., kada bus jis iškeltas altoriaus garbėn. Deja, neteko jam sulaukti šios laimingos bei džiaugsmingos dienos.

Nuo 1963 m. jis buvo Vienuolių kongregacijoje naujų vienuolių ir jų įstatų užtvirtinimo komisijos narys.

Velionis mėgo visuomeninį darbą. Dar jaunas gimnazistas suorganizavo savo gimtiniame kaime Darbo federacijos skyrių, vadovavo pavasarininkams, skaity-

davo paskaitas, ruošdavo vakarus, vaidindavo ir režisuodavo, pagelbėdavo ir kitoms draugijoms. Taip pat savo kaime suorganizavo suaugusių kursus, vedė Priešalkoholinį biurą Marijampolėje, vadovavo Marijampolės ateitininkų rajonui, priklausė skautams, 1946-59 m. jis buvo Lietuvių Skautų Sąjungos vyriausias dvasios vadovas, Balfo įgaliotinis Italijoje, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos valdybos narys, Lietuvių Enciklopedijos teologijos skyriaus redaktorius. Daug metų, iki pat savo paskutinės priešmirtinės ligos, bendradarbiavo Vatikano radijo lietuvių kalba transliacijose, skaitydamas apybraižas.

Velionis ypač mėgo spaudą. Pradėjo bendradarbiauti dar būdamas moksleivis. Jo straipsniai tilpo dienraščiuose, savaitraščiuose ir žurnaluose. Atskiromis knygomis yra išleides: Katalikų organizacijos ir laikraščiai, Pijus XII, Karo problemos (komunistai ją sunaikino dar spaustuvėje 1940 m.), Marijos garbinimas Lietuvoje, Pagalba mirusiems (maldaknygė), Jonas Paulius I, Mačiau Dievo tarną ir kt. J. Savasis vardu išleista: The War against God in Lithuania, Laisvos atostogos. Jis išvertė į lietuvių kalbą: Mąstymai apie švč. Jėzaus širdį, Ant amžinybės slenksčio, Arso klebonas, Karo priemonės ir jų moralumas. Suredavo vyskupo P.P. Būčio atsiminimus. Jo darbų yra kolektyviniuose leidiniuose.

MIRĖ KUN. J. FRAINAS

Vasario 11 d. Kulautuvoje mirė vietos klebonas kun. Juozas Frainas, 76 m.

Kunigu įšventintas Torine, Italijoje. Buvo Saleziečių vienuolijos narys. Pradžioje redagavo mėnesinį žurnalą „Saleziečių žinios“. Buvo išvežtas į Sibirą. Grįžęs iš ilgos tremties, jis dirbo įvairiose Kauno parapijose, vėliau provincijoje. Palaidotas Kulautuvoje.

MIRĖ KUN. P. MARKEVICIUS

Balandžio 25 d. mirė Biliakiemio parapijos, Panevėžio vyskupijoje, klebonas kun. Petras Markevičius. Velionis buvo gimęs 1912 m. gegužės 30 d. Kunigu įšventintas Panevėžio vyskupijai 1938 m. birželio 11 d. Jis dirbo įvairiose Panevėžio vyskupijos parapijose. 1940 m. suorganizavo ir pastatė bažnyčią Biliakiemyje, kur iki mirties buvo klebonu. Palaidotas Utenoje.

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

ŽVILGSNIS Į IŠEIVIJA

Prieš įsigilinant į išėivijos paskirtį, verta susipažinti su pačia išėivija ir su susidariusia krize.

Lietuvių išėivija, tiek senoji, tiek naujoji, bet gera dalimi buvo ir yra pabėgėlių tipo išėivija, pabėgusi nuo tautų išėivios grėsmės. Kitaip sakant, tai išėivija, palikusi namus, bet neapleidusi nei tautos, nei kovos. Mūsų lietuviškoji išėivija susideda tik iš duonos ieškotojų ir pabėgėlių, kolonistų neturime.

Taigi apie duoneliautojus. Kaip jau pats terminas vaizdžiai rodo, duoneliautojas yra toks žmogus, kuris išvyksta svetur ieškoti duonos. Jis iškeliauja todėl, kad tėvynėje jam jos permaža. Jis keliauja svetur kaip maldautojas, nusilenkiąs ir prisitaikąs, kad gautų darbo ir galėtų įsikurti geriau, negu paliktoje žemėje.

Visai kitoks yra pabėgėlis. Kova už paliktą tėvynę yra pirmasis ir pagrindinis jo sąmonės bruožas. Pačios kovos būdas jo gyvenime gali būti įvairus ir priklauso nuo sąlygų.

Reikia pripažinti, kad nuvargimo žymių jau išėivijoje apstu. Palyginus dar visai neseniai buvo diskutuojamas grįžimas Lietuvon, o šiandien kalbų apie tai nebesigirdi. Kas tai: realiai įvertinta tikrovė ar nuovargis?

O kaip yra su išėiviais Brazilijoje. Pirmoji grupė lietuvių, iš Lietuvos pabėgę nuo rusų caro kazokų režimo (nors jų mažai buvo), nuo baudžiavos ar nenorėdami tarnauti caro kariuomenėje, dabar jau yra išmirę. Dauguma buvo bemoksliai, nes carui mažai terūpėjo lietuvių švietimas.

Iš nepriklausomos Lietuvos atvažiuosieji buvo jau šviesesni ir turėjo apie gyvenimą platesnį akiratį. Daugelis buvo baigę pradžios mokyklas, o kai kurie progimnazijas ar net aukštesnius mokslus. Iš jų kai kurie jau geriau įsikūrė, gavo geresnius darbus, pramoko greičiau vietinės kalbos ir, turėdami patys geresnį tautinį supratimą, jį labiau skiepijo ir savo vaikams. Nepriklausomą tėvynę matę emigrantai jau galvojo kitaip. Jiems artimes-



MIŠIOS

Už a. a. VINČĄ MAZURKEVIČIŲ mirties metinių proga bus atlaikytos birželio 7 d., sekmadienį, 8 val. Šv. Kazimiero parapijos koplyčioj.

Giminės ir pažįstami prašomi dalyvauti.

Marija Mazurkevičienė

nės buvo vakarų demokratinės idėjos ir dėl atsiradusios priešingos grupės ideologijos teko, nuo rusų garbintojų skirtis.

Po Antrojo pasaulinio karo atvykusių, tik trumpai pabuvousių ir šaknų neįleidusių, jau beveik nebeliko, — daugumas jų aukšto išsilavinimo — pasirinko kitus kraštus. Taigi visa lietuviško gyvenimo našta teko nepriklausomybės laikų emigrantams.

Kai dabar pradėdam lyginti imigrantus ir jau čia gimusius, matom labai didelį skirtumą. Imigrantai buvo žymiai mažiau mokyti, mažiau išsilavinę, tačiau žymiai lietuviškesni už dabartinį, nors ir labai išsimokslinusių, lietuvių kilmės jaunimą. Todėl ir kyla net ir likiminis klausimas: ką daryti, kad ir ši gražiai išauginta bei išmokslinta jaunoji lietuvių karta taptų lietuviška?

Kukli yra São Paulo leidžiama "Mūsų Lietuva", trūksta spausdinimo priemonių. Iš Šiaurės Amerikos perijodinių leidinių ateina labai mažai, prenumeratos yra per brangios.

Daug kliūčių yra ir kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje. Trūksta vadovų ir tėvų noro skatinti jaunimą prisidėti prie lietuviško darbo. Štai to pasekmė — sunku rasti lietuviškai kalbančio kandidato dalyvauti jaunimo kongrese.

Tautinius šokus pašokti dar susirenka jaunimas, bet lietuvių kalba šokių grupėse labai silpna, o tos kalbos mokymas turėtų būti būtinas. Be kalbos galima pasisamdyti šokėjus svetimtaučius ir jie neblogiau pašoks kaip mūsų šokiai.

Mūsų didžiausia pareiga gerbti lietuvių kalbą, papročius, istoriją, didingą praeitį ir ruošti nepriklausomybės atga-

vimui. Darykime, kad ir gražiai išauginta bei išmokslinta Jaunoji karta taptų lietuviška, savo tautą mylinti, jai dirbanti ir jai besiaukojanti, taip, kaip dirbo ir aukojosi anuomet lietuvių išėivija.

Vyturys



SESELĖ CAROLINA, ilgus metus dirbusi V. Želinos seselių mokykloje, pagerbiama per jubiliejinius pietus.

Nuotr. P. Rukšio

MŪSŲ MIRUSIEJI



JILIJANA SAKALAUŠKAITĖ ČERNIAUSKIENĖ

po sunkios ligos ir religiniais sakramentais aprūpinta, mirė gegužės 7 d. Buvo gimusi Alytuje ir Brazilijon atvyko 1927. Buvo ištekėjusi už Anselmo Černiausko ir gyveno Vila Beloj. Ši pasaulį apleido turėdama 75 metus. Buvo palaidota šv. Petro kapinėse, Vila Alpinoj.

Nuliūdę liko du sūnūs, marti, du anūkai ir dvi seserys.

Ilsėkis ramybėje toli nuo Tėvynės.

NAUJI KK FONDO RĖMĖJAI AR PAPILDYTOJAI

10. Vaclovas Kontautas	Cz. 150,-
13. E. Vidmantienė a.a. Alfonso Vidmanto atm.	Cz. 100,-
23. L.K.B-nės choras a.a. Alekso Vinkšnaičio atm.	Cz. 200,-
24. Kazys ir Algirdas Baužiai a.a. Anelės Baužienės atm.	Cz5.000,-
25. Bronius Skadas a.a. Martyno, Kazio, Antano, Alipijos ir Renato Skado atm.	Cz2.500,-
26. Albertas Zinevičius	Cz. 100,-
27. Viktorija Zarakauskas Zinevičius	Cz. 100,-
28. Kazimieras Bacevičius	Cz. 300,-

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
Į RAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA

MŪSŲ ŽINIOS

PASKUTINIS GEGUŽĖS SEKMADIENIS

Gegužės 31, paskutinį mėnesio sekmadienį, šv. Kazimiero parapijoje Gegužės mėnesio uždarymas su Jubiliejinių Metų programa:

- 16 val. gegužinės pamaldos,
- gegužės 13-tosios šventimas su pasiaukojimu Marijai,
- Mišios, per kurias giedos choras,
- paskaita "Krikščionybė Lietuvoje" ir skaidrių antroji dalis,
- suneštinės vaišės, informacijos, pasišmonėjimas.

MIŠIOS VILA ANASTAZIJOJ

Praeitą sekmadienį, gegužės 24 d., Vila Anastazijo lietuviai susirinko mišioms už Keršių šeimos mirusius. Buvo prisimintas Antanas Laurinavičius, Cecilija Poškienė ir Teklė bei Anelė Keršiai. Buvo malonu dalyvių tarpe matyti Aleksandrą Keršį, kuris prieš du mėnesius turėjo labai sunkią operaciją, o dabar, nors jau turėdamas 88 metus, dar vaikšto ir dirba kaip jaunas vyras. Per mišias buvo taip pat prisimintos visos motinos gyvos ir mirusios.

Po mišių buvo šeimyniškos vaišės Stasės ir Aleksandro Keršių namuose. Čia buvo taip pat paminėta kun. Petro Rukšio dešimties metų Brazilijon atvykimo sukaktis.

LANKĖSI IŠ RIO

Stasė Dutkienė. Ji praleido savaitę laiko pas Gerulaičius, o dabar vieši pas Anielę ir Antaną Dutkus. Lankėsi ML-vos redakcijoje ir užmokėjo keletą kariokų prenumeratas. Graži viešnagė turėjo netikėtą staigmeną: rekordinį 11^o C. temperatūrą. Tikėkimės, kad grįžus į Rio ras šiltesnį orą.

IEŠKOMA SUTANOS

Atrodytų keista, kad šiomis dienomis kas ieškotų kunigiškos sutanos, nes ir patys kunigai jos daugiau nebenešioja. Vistik pirmų metų inžinerijos studentas Dalbertas ADULIS turėjo vargo ieškodamas vaidinimui panašaus apdaro. Nuomuoti buvo brangu, taigi kreipėsi pas kunigus. Tėvas Albertas ir senelė Marcelė yra geri kun. P. Rukšio pažįstami, tai reikiamos sutanos parūpino jaunam artistui. Linkime Dalbertui, kad vaidinimas gerai pasisektų ir sveikiname tėvelius Dalvą ir Albertą bei senelę Marcelę Adulienę~

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA, tai ištręsti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

ALEKSANDRAS MIKALAUSKAS

Mielam ML skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame.

Administracija

BIRŽELIO 14 JUNHO

Lietuvos Diena

Visos Brazilijos vyskupijose paskelbta

Maldos diena už Lietuvą

– Lietuvių tautos GEDULO DIENA

– Viešas Lietuvos Krikšto Jubilėjaus paminėjimas

10, 30 val. Katedroj MIŠIOS, kurias laikys Brazilijos Vyskupų Konferencijos (CNBB) pirmininkas Dom Luciano; giedos jungtinis lietuvių choras.

Visi melsimės už Lietuvą, ir skelbsime pasauliui, kad LIETUVA – GYVA.

Tad visi – choristai, jaunimas, vyrai, moterys, vaikai, kas gali su tautiniais rūbais, lietuviai ir lietuvių bičiuliai –

visi į Praça da Sé ir São Paulo katedrą.

GRAŽUS SUTAPIMAS

Ponios Elenos Vidmantienės, iš rua Oriente – Bras, šeimoje trys asmenys švenčia gimtadienį tą pačią dieną: birželio 6 dieną. Pati Elena Vidmantienė, Judith Vidmantaitė Tartilas ir Vanda Useckas de Oliveira. Širdingai sveikiname visas sukaktuvininkes ir linkime daug laimės bei Dievo palaimos.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Stasė DUTKUS	Cz.400,00
Monika DAMKAUSKAS	Cz.350,00
Vilius KIZELIS	Cz.300,00
Jonas GERULAITIS	Cz.500,00
Liliana STREITAS	Cz.500,00
Marcele ADULIS	Cz.400,00
Feliksas MEILUS	Cz.150,00
Izidorius NAVICKAS	Cz.1.000,00

VEIKLOS KALENDORIUS

Birželio mėnuo:

– 5: Pirmasis mėn. penktadienis pamaldos ir adoracija (20 val.) Petro Perkumo Namuose;

– 7: Bendra malda Jubiliejinių Metų dvasioje

– 14: Lietuvių tautos gedulo diena. Brazilų Diena maldos už Lietuvą, Lietuvos Krikšto Jubilėjaus viešas minėjimas Pamaldos katedroj 10,30 val.

– 28: Lietuvos Krikšto Jubilėjaus iškilmingas minėjimas Vilniuj ir Romoj; arkivysk. Jurgio Matulaičio beatifikacija šv. Petro bazilikoje Romoje; šv. Kazimiero parapijoje Jubiliejinių Metų programa, jungiantis su viso pasaulio lietuviais Jubilėjaus šventime.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações: tel.273-0338